

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 24. august 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 26 (BEU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

21. september 2015
Sagsnr. 2015 - 3683

Spørgsmål nr. 26:

”Ministeren bedes oplyse udviklingen i antallet af tilkendelser af førtidspension til udviklingshæmmede før og efter reformens ikrafttræden den 1. januar 2013. Ministeren bedes samtidig redegøre for lovens intentioner på dette område, samt hvilke skridt regeringen har taget for at sikre, at kommunerne efterlever lovens intentioner om, at udviklingshæmmede er en målgruppe, hvor det typisk er åbenbart formålsløst at iværksætte arbejdsprøvninger og ressourceforløb, og hvor man umiddelbart kan tage stilling til tilkendelse af førtidspension. Der ønskes også en redegørelse for, hvad kommunernes reaktion har været på regeringens anbefalinger, og hvordan regeringen vil sikre, at lovens bemærkninger og regeringens henstillinger på dette punkt bliver efterlevet. Endelig ønskes en redegørelse for, hvilke klager der har været over manglende tilkendelse af førtidspension til udviklingshæmmede efter reformens ikrafttræden og hvilke afgørelser Ankestyrelsen har truffet i den forbindelse.”

Endeligt svar:

Udviklingen i antallet af tilkendelser af førtidspension til personer med udviklingshæmning, fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1

Tilkendelser af førtidspension på baggrund af hoveddiagnosen mental retardering (alle grader af åndssvaghed, debilitet, imbecilitet)

Årstal	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal	440	472	450	559	418	695	792	883	817	767	305	354

Kilde: Ankestyrelsen

Som det fremgår, steg antallet af tilkendelser af førtidspension til udviklingshæmmede frem mod 2010. Herefter er antallet – på linje med det samlede antal tilkendelser – faldet, især efter reformen trådte i kraft, men steget lidt igen fra 2013 til 2014.

Faldet skal ses i lyset af, at intentionen bag den brede politiske aftale om en reform af førtidspension og fleksjob netop er, at flere borgere skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed adgang til at forsørge sig selv, og at færre skal ende på varig, passiv forsørgelse.

Borgere, som er i risiko for at ende på førtidspension, hvis der ikke gøres en særlig indsats, skal med reformen have et individuelt tilrettelagt ressourceforløb med en tværfaglig kombination af indsatser fra beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet, som kan udvikle arbejdsevnen.

Jeg er ikke enig i betragtningen om, at borgere med udviklingshæmning som udgangspunkt er en målgruppe, hvor det typisk er formålsløst at igangsætte en aktiv indsats, herunder et ressourceforløb.

Det skyldes, at udviklingshæmning kan dække over betydelige forskelle i begrænsninger og udviklingsmuligheder. Derfor er det afgørende, at der i hver enkelt sag foretages en konkret vurdering.

Det er samtidig klart, at personer, der er så syge eller har så betydelige funktionsnedsættelser, at det er helt åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen, er undtaget fra ressourceforløb. Denne gruppe vil uanset alder kunne tilkendes førtidspension.

Dette blev også understreget, da det tidligere Ministerium for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold den 11. september 2014 udsendte et brev til alle landets kommuner om tilkendelse af førtidspension vedlagt en vejledning om dokumentationskravet ved behandling af sager om tilkendelse af førtidspension til helt unge, hvor det må anses for åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har oplyst, at brevet og vejledningen kun har givet anledning til reaktioner fra et begrænset antal kommuner.

Disse kommuner angiver, at vejledningen er et positivt redskab i forhold til at bekræfte de gældende regler på området.

Der er desuden udarbejdet en orienteringsskrivelse om ressourceforløb den 9. april 2014, som skal hjælpe kommunerne, når de skal vurdere, om en borger skal visiteres til et ressourceforløb.

For så vidt angår klager over manglende tilkendelse af førtidspension til udviklingshæmmede efter reformens ikrafttræden samt Ankestyrelsen afgørelser heri, har Ankestyrelsen oplyst følgende:

”Det bemærkes, at diagnoser efter reglerne ikke er afgørende for vurderingen af arbejdsevnen og dermed retten til førtidspension.

Diagnoser registreres imidlertid i Ankestyrelsens ankestatistik på førtidspensionsområdet som hoveddiagnoser og bidiagnoser. Som hoveddiagnose registreres efter sædvane den sygdom, der er mest dominerende uanset graden af sygdommen.

Det fremgår af bl.a. Ankestyrelsens ankestatistik på førtidspensionsområdet, at Ankestyrelsen i perioden 1. januar 2013 – 1. juli 2015 har truffet afgørelse efter de nye regler i førtidspensionsreformen om ret til førtidspension i 17 sager, hvor hoveddiagnosen er mental retardering. Diagnosen omfatter alle grader af mental retardering fra let til sværeste.

De 17 sager omfatter de to afgørelser, som Ankestyrelsen har offentliggjort som principafgørelse 68-14 og 33-15 om betingelserne for førtidspension til unge med udviklingshæmning. Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse om afslag på førtidspension i 13 sager og har ændret kommunens afgørelse i 4 tilfælde.

Derudover har Ankestyrelsen truffet afgørelse i ca. 10 sager, hvor borgere med udviklingshæmning har klaget over tilkendelse af ressourceforløb uden at have søgt om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Her har Ankestyrelsen ændret 4 af kommunernes afgørelser og fundet, at borgere var berettiget til førtidspension.”

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen